

Hoeveel jongeren participeren in het hoger onderwijs?

Tanja Termote • sociaaleconomisch beleid, WES

Op 1 januari 2007 telde West-Vlaanderen 13.444 18-jarigen. Iets meer dan de helft (7.765) was tijdens het academiejaar 2006-2007 ingeschreven in het hoger onderwijs (in een hogeschool of universiteit). Hiermee haalt West-Vlaanderen een participatiegraad van 57,8%. Deze participatiegraad ligt lichtjes boven het Vlaamse gemiddelde van 57,1%. Tussen het academiejaar 2000-2001 en het academiejaar 2006-2007, steeg de participatiegraad van West-Vlaamse 18-jarigen in het hoger onderwijs van 53,5% naar 57,8% (zie tabel 1).

De cijfers hebben betrekking op het aantal generatiestudenten. Een generatiestudent is een student die zich voor het eerst inschrijft in het Vlaamse hoger onderwijs.

Hoge participatie van West-Vlamingen in het hogeschoolonderwijs

Van alle Vlaamse provincies tekent West-Vlaanderen de hoogste participatiegraad in het hogeschoolonderwijs op. 40,4%

van de West-Vlaamse 18-jarigen schreef zich in het academiejaar 2006-2007 in aan een Vlaamse hogeschool, tegenover een gemiddelde van 37,9% voor Vlaanderen als geheel. Tussen de West-Vlaamse arrondissementen zijn er echter opmerkelijke verschillen waar te nemen. De participatiegraad in het hogeschoolonderwijs ligt het hoogst in het arrondissement Tielt. Ze bedraagt er 47,4%. In het arrondissement Ieper bedraagt de participatiegraad 41,5% en in de arrondissementen Kortrijk en Roeselare 40,9%. De arrondissementen Veurne (35%) en Oostende (36,6%) scoren onder het Vlaamse gemiddelde. In tegenstelling tot de andere West-Vlaamse arrondissementen die een toename of status-quo van de participatiegraad kennen, daalt de participatiegraad in het hogeschoolonderwijs van de 18-jarigen in Veurne van 37,3% in het academiejaar 2000-2001 tot 35% in het academiejaar 2006-2007.

Vergelijken we de West-Vlaamse arrondissementen met de andere Vlaamse arrondissementen (zie ook kaart 1), dan staan Tielt en Ieper ook hier op kop. Roeselare en Kortrijk bekleden plaats vier en vijf. Van de

niet-West-Vlaamse arrondissementen weet enkel Dendermonde zich een plaats in de top 5 te bemachtigen.

De laagste participatiegraad in het hogeschoolonderwijs vinden we terug in Halle-Vilvoorde. De participatie aan het hoger onderwijs in Vlaanderen bedraagt er 28,6%. Het feit dat veel studenten in deze regio zich inschrijven in een hogeschool in Brussel (en niet in Vlaanderen) zal hier wellicht mee te maken hebben. Het arrondissement Veurne staat op de voorlaatste plaats met een participatiegraad van 35%.

Lage participatie van West-Vlamingen in het universitair onderwijs

De participatiegraad van de West-Vlaamse generatiestudenten in het universitair onderwijs bedraagt 17,3%, wat lager is dan de participatiegraad in het volledige Vlaamse Gewest (19,2%). Zowel Vlaams-Brabant, Oost-Vlaanderen als Antwerpen tekenen hogere participatiecijfers op. Tussen het academiejaar 2000-2001 en het academiejaar 2006-2007 steeg de participatiegraad in het universitair onderwijs van

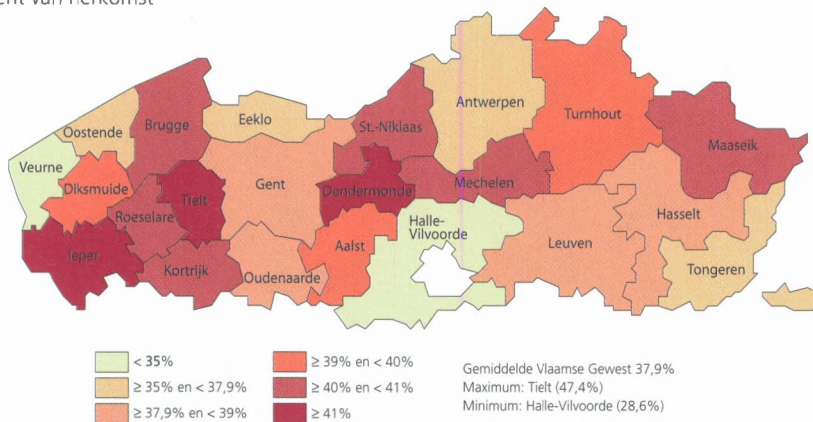
Tabel 1
Participatie van de 18-jarigen in het hogeschool- en universitair onderwijs in Vlaanderen in de periode 2000-2001 en 2006-2007, naar arrondissement van herkomst

Regio	Generatiestudenten hogescholen		Generatiestudenten universiteit		Generatiestudenten hogescholen en universiteit		Participatiegraad hogescholen (in %)		Participatiegraad universiteit (in %)		Participatiegraad hoger onderwijs (in %)		Aantal 18-jarigen	
	2000-2001	2006-2007	2000-2001	2006-2007	2000-2001	2006-2007	2000-2001	2006-2007	2000-2001	2006-2007	2000-2001	2006-2007	1/01/2001	1/01/2007
Brugge	1.163	1.227	612	686	1.775	1.913	37,3	40,3	19,6	22,5	56,9	62,9	3.122	3.043
Diksmuide	207	264	64	61	271	325	35,3	39,4	10,9	9,1	46,2	48,5	587	670
Ieper	537	561	154	202	691	763	40,1	41,5	11,5	15,0	51,6	56,5	1.338	1.351
Kortrijk	1.445	1.350	527	581	1.972	1.931	41,0	40,9	15,0	17,6	56,0	58,5	3.523	3.303
Oostende	526	602	215	260	741	862	33,2	36,6	13,6	15,8	46,8	52,4	1.582	1.646
Roeselare	632	685	245	285	877	970	36,6	40,9	14,2	17,0	50,8	57,9	1.728	1.674
Tielt	435	502	132	139	567	641	40,1	47,4	12,2	13,1	52,2	60,5	1.086	1.059
Veurne	241	244	94	116	335	360	37,3	35,0	14,6	16,6	51,9	51,6	646	698
Provincie West-Vlaanderen	5.186	5.435	2.043	2.330	7.229	7.765	38,1	40,4	15,0	17,3	53,1	57,8	13.612	13.444
Antwerpen	4.135	4.215	1.963	2.222	6.098	6.437	37,8	36,9	18,0	19,4	55,8	56,3	10.930	11.432
Mechelen	1.375	1.452	639	726	2.014	2.178	37,7	40,1	17,5	20,0	55,2	60,1	3.649	3.621
Turnhout	1.848	1.952	767	835	2.615	2.787	36,5	39,2	15,1	16,8	51,6	56,0	5.067	4.976
Provincie Antwerpen	7.358	7.619	3.369	3.783	10.727	11.402	37,5	38,0	17,1	18,9	54,6	56,9	19.646	20.029
Hasselt	1.926	1.798	825	792	2.751	2.590	37,9	38,5	16,2	16,9	54,2	55,4	5.077	4.676
Maaseik	1.154	1.175	402	448	1.556	1.623	37,4	40,3	13,0	15,4	50,4	55,7	3.088	2.915
Tongeren	862	807	360	345	1.222	1.152	35,2	35,5	14,7	15,2	49,9	50,7	2.447	2.271
Provincie Limburg	3.942	3.780	1.587	1.585	5.529	5.365	37,1	38,3	15,0	16,1	52,1	54,4	10.612	9.862
Aalst	1.180	1.149	460	585	1.640	1.734	39,6	39,8	15,4	20,3	55,1	60,1	2.979	2.886
Dendermonde	771	873	348	414	1.119	1.287	34,2	41,4	15,5	19,6	49,7	61,0	2.252	2.109
Eeklo	359	308	139	143	498	451	39,7	35,8	15,4	16,6	55,0	52,4	905	860
Gent	1.922	2.158	1.159	1.315	3.081	3.473	34,4	38,5	20,7	23,4	55,1	61,9	5.587	5.609
Oudenaarde	504	510	240	264	744	774	37,4	38,0	17,8	19,7	55,3	57,7	1.346	1.341
Sint-Niklaas	1.051	1.094	405	498	1.456	1.592	37,4	40,6	14,4	18,5	51,9	59,1	2.808	2.692
Provincie Oost-Vlaanderen	5.787	6.092	2.751	3.219	8.538	9.311	36,4	39,3	17,3	20,8	53,8	60,1	15.877	15.497
Halle-Vilvoorde	2.072	2.030	1.148	1.337	3.220	3.367	30,8	28,6	17,1	18,9	47,9	47,5	6.722	7.091
Leuven	1.976	1.940	1.215	1.406	3.191	3.346	39,0	38,2	24,0	27,7	63,0	65,8	5.069	5.083
Provincie Vlaams-Brabant	4.048	3.970	2.363	2.743	6.411	6.713	34,3	32,6	20,0	22,5	54,4	55,1	11.791	12.174
Vlaams Gewest	26.321	26.896	12.113	13.660	38.434	40.556	36,8	37,9	16,9	19,2	53,7	57,1	71.538	71.006

Bron: Databank tertiair onderwijs, FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, Verwerking WES

Kaart 1

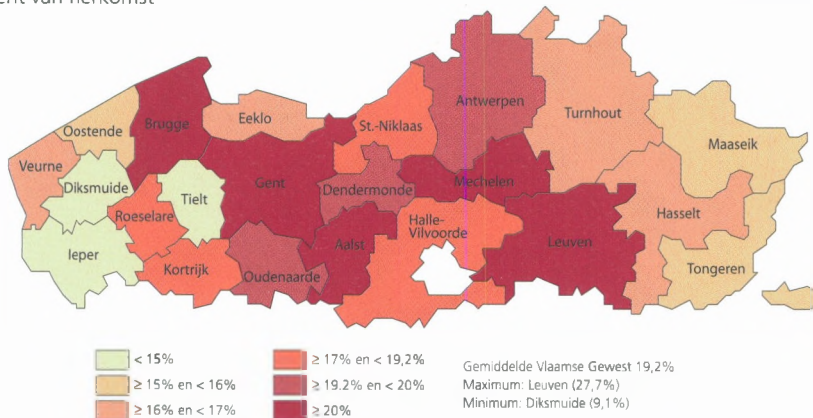
Participatiegraad in het hogeschoolonderwijs in Vlaanderen in 2006-2007, naar arrondissement van herkomst

Bron: Databank tertiair onderwijs, FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, verwerking WES

Kaart 2

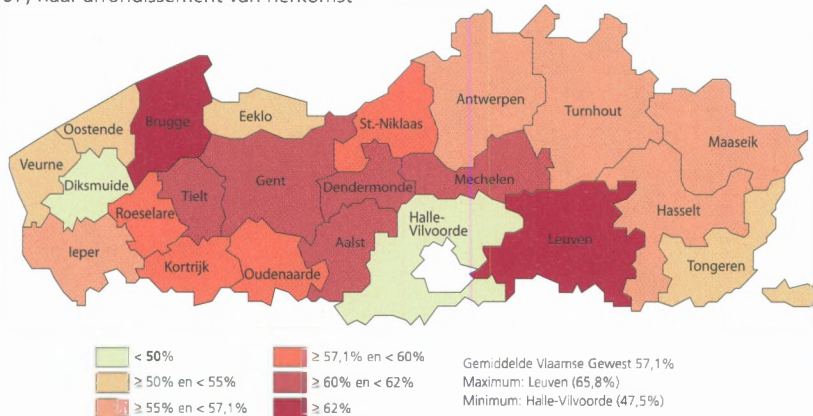
Participatiegraad in het universitair onderwijs in Vlaanderen in 2006-2007, naar arrondissement van herkomst

Bron: Databank tertiair onderwijs, FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, verwerking WES

Kaart 3

Participatiegraad in het hoger onderwijs (hogescholen en universiteiten) in Vlaanderen in 2006-2007, naar arrondissement van herkomst

Bron: Databank tertiair onderwijs, FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, verwerking WES

West-Vlaamse 18-jarigen van 15% naar 17,3%.

Opnieuw zijn er opmerkelijke verschillen tussen de arrondissementen waar te nemen. Zo kent Brugge een participatiegraad van 22,5%. Hiermee is Brugge de enige West-Vlaamse regio met een hogere participatiegraad dan gemiddeld in Vlaanderen. Het arrondissement Kortrijk staat op de tweede plaats met een participatiegraad van 17,6%, het arrondissement Roeselare heeft een participatiegraad van 17%. De laagste participatiegraad in West-Vlaanderen vind je in het arrondissement Diksmuide (9,1%).

Bij de 22 Vlaamse arrondissementen staat er slechts één West-Vlaams arrondissement in de top 10 voor wat betreft de hoogste participatiegraden in het universitair onderwijs (zie ook kaart 2). Het betreft Brugge op plaats 3. Leuven heeft de hoogste participatiegraad van alle Vlaamse arrondissementen, namelijk 27,7%. Gent volgt op de tweede plaats met een participatiegraad van 23,4%. Drie West-Vlaamse arrondissementen nemen de laatste drie plaatsen in: Ieper met een participatiegraad van 15%, Tielt met een participatiegraad van 13,1% en Diksmuide met een participatiegraad van 9,1%.

Conclusie

De relatief lage participatiegraad in het universitair onderwijs wordt in West-Vlaanderen gecompenseerd door de relatief hoge participatie in het hogeschoolonderwijs. De totale participatiegraad in het hoger onderwijs ligt hierdoor in West-Vlaanderen (57,8%) net boven het Vlaamse gemiddelde van 57,1%. Enkel de provincie Oost-Vlaanderen kent een nog hogere participatiegraad, namelijk 60,1%. Het arrondissement Brugge (62,9%) kent na Leuven (65,8%) de hoogste participatiegraad in het hoger onderwijs (zie ook kaart 3). Ook de arrondissementen Tielt (58,9% - plaats 5), Kortrijk (58,5% - plaats 9) en Roeselare (57,9% - plaats 10) scoren boven het Vlaamse gemiddelde. In het arrondissement Ieper (56,5%) ligt de participatiegraad net onder dit gemiddelde. Relatief lage participatiegraden worden vastgesteld in de arrondissementen Oostende (52,4% - plaats 18), Veurne (51,6% - plaats 19) en Diksmuide (48,5% - plaats 21 op 22). ■